

3. Brugbarhedsvurdering 1

- Brugergrupper
- Vurderingskriterier
- Tænke-højt afprøvning
- Miniprojekt

Formål med kurset

- Lære at bruge IT: teknologisk kompetence
Forståelsesmæssig tilgang
- ***Lære om brug af IT og vurdering af konkrete IT-systemers brugbarhed
Analytisk tilgang***
- Lære at designe gode web-steder
Designorienteret tilgang

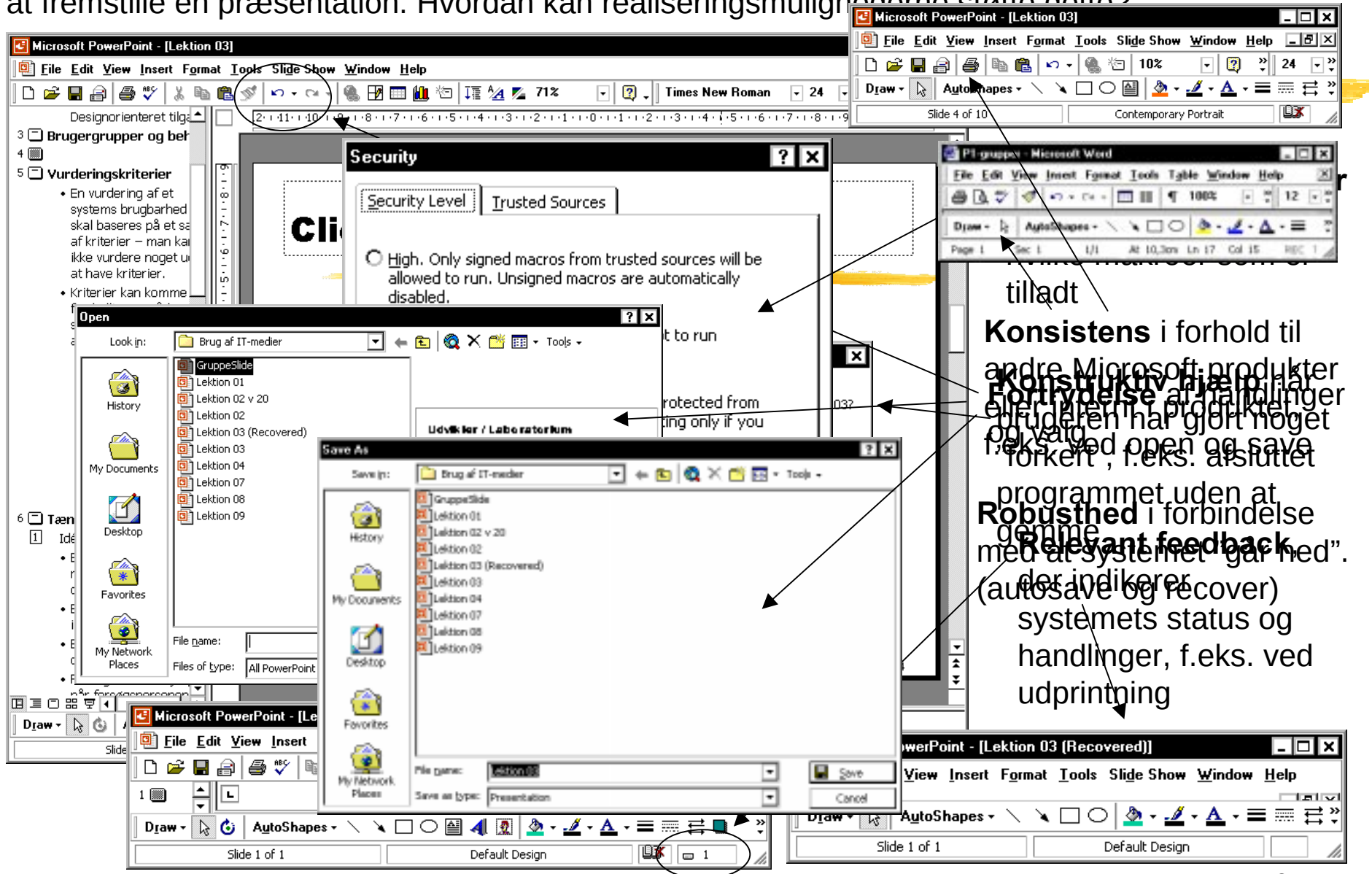
Brugergrupper og behov

Et system skal designes i forhold til gruppen af brugere

	<i>Grundbehov</i>	<i>Yderligere ønsker</i>	<i>Realisering</i>
Uerfaren bruger	Løse opgave uden hjælp fra andre	Udforskning uden katastrofer	• Konsistens • Robusthed • Fortrydelse • Virkeligt eksempel • God startvejledning • Konstruktiv hjælp • Relevant feedback • Blokering af funktioner
Erfaren bruger	Løse opgave så effektivt som muligt	Tilpasning til individuelle ønsker	• Opgaverelevans • Genveje • Makroer • Afslutte ufærdig opgave • Interleave opgaver • Forslag til inddata • Mus eller tastatur

Eksempel: PowerPoint (Uerfaren bruger)

Grundbehovet er at kunne løse opgaven uden hjælp fra andre. Opgaven kunne være at fremstille en præsentation. Hvordan kan realiseringsmulighederne støtte dette?

Vurderingskriterier

- En vurdering af et systems brugbarhed skal baseres på et sæt af kriterier – man kan ikke vurdere noget uden at have kriterier.
- Kriterier kan komme fra forskellige områder og sætte fokus på mange aspekter af et system:
 - Relation til arbejde
 - Navigering og orientering
 - Udformning af enkeltvinduer
 - Grafisk design
 - Relation til brugergruppe (f.eks. PowerPoint-eksemplet)

Tænke-højt forsøg

Idé:

- En bruger løser en række realistiske opgaver vha. systemet
- Brugeren "tænker højt" imens
- En forsøgsleder observerer
- Forsøgslederen hjælper når forsøgspersonen er gået i stå
- Fastholdelse: noter, bånd, video, logning
- Analyse -> ændringsforslag.

Planlægning:

- Antal: 3 - 4 eksperimenter giver ofte en fin fornemmelse
- Scenarier planlægges og afprøves
- Opgaver formuleres
- Forsøgslederrolle formuleres
- Dataopsamling planlægges
- Brugere udvælges og kontaktes
- Forsøg gennemføres
 - lokalet
 - tilstedeværende
 - varighed
- Analyse af bånd og logfiler: kategorisering og kriterier for "fejl" er vanskelig
- Feedback til udviklere og brugere
- Vægtning af rettelser

Styrker og svagheder

Fordele:

- Giver "meget stærk oplevelse"
- Ret præcis problempåpegning
- Giver indtryk af brugerens "mentale model"
- Kan gennemføres tidligt i projektet
- Fleksibelt ambitionsniveau

Ulemper:

- Unaturlig situation
- Forsøgslederrolle meget svær
- Omfattende analysearbejde
- Fokus på "novice-brugere"

Etiske aspekter:

- Designere påvirkes meget stærkt
- Det er en meget stresset situation
- Hvem og hvad testes ??
- Hvem skal have adgang til oplysningerne?

Resultater:

- Der påpeges mange typer af problemer i brugergrænsefladerne:
 - layout
 - "dialog-gang"
 - dokumentation
- Der påpeges problemer på alle niveauer af interaktionen:
 - Fysisk
 - Syntaktisk
 - Semantisk
 - Begrebsmæssigt
- Ofte testes systemet på systemets (opgavernes) præmisser.
- "Virkning" påpeges - "Årsag" skal forsøgslederen afdække
- Brugere (forsøgspersonerne) opfatter det som hårdt - men lærerigt og positivt

Teledata

Vurdering af systemet:

- Konsistens
- Robusthed
- Fortrydelse
- Virkeligt eksempel
- God startvejledning
- Konstruktiv hjælp
- Relevant feedback
- Blokering af funktioner

Vurdering af testen:

- Opgaverne:
 - Relevans
 - Formulering
- Testpersonen:
 - Forudsætninger
 - Evnen til at tænke-højt
- Forsøgslederen:
 - Forvaltning af rolle
 - Placering

Vurderingsproces

1. Opgave og deltagere
 - Virkelighedsnær opgave
 - Relateret til brugergruppen
2. Pilotforsøg og revision
 - Fungerer opgaven og afprøvningen?
3. Afprøvning
4. Dataanalyse
 - Hvad kan der konkluderes?

Miniprojekt

- Der udføres en brugbarhedsvurdering af et web-sted.
- Grupperne udfører afprøvningen i henhold til retningslinierne i enten Molich (tænke-højt) eller Spool (spørgeskemaer).
- Vurderingen udføres af gruppen på en måde, hvor medlemmerne har følgende opgaver:
 - En forsøgsleder
 - 2 loggere (evt. 1)
 - 2 teknologisk mindre erfarne medlemmer (evt. 1)
 - 2 teknologisk erfarne medlemmer (evt. 1)
- Resultaterne af vurderingen sammenfattes i en rapport, som afleveres efter sidste kursusgang (senest 23/11).
- Det forventes, at der bruges 6 gange 2 timer på vurdering og rapport.
- Rapporten er udgangspunkt for den mundtlige evaluering i januar.